

ЖІНКИ В БОРОТЬБІ ЗА ПРАВО СТАТИ АДВОКАТАМИ

юриспруденція нині повертає собі жіночий образ. Що асоціюється з Фемідою – богинею справедливості. Проте так було не завжди. образ «жінка-юрист» є відносно новим. Пояснюється це домінуванням чоловіків у регламентованим правом суспільних справах. чоловіки начебто застерегли для себе юридичну професію. Натомість жінкам доводилося, хіба що, тішитися тим, що чоловіки, а не вони, служили Феміді.

Принаймні таким є стереотип. його нещодавно дещо розвінчав один ісламський вчений, оксфордський дослідник, який, переглянувши джерела ісламської історії, встановив, що, починаючи з більш як 1400 років тому, майже 8 тисяч жінок були релігійними наставниками, зокрема, творили й тлумачили ісламське право.

історія ж західної цивілізації не є «юридично» оптимістичною для жінок. Їм довелося виборювати власні права, зокрема і – на юридичну професію та кар'єру.

Ще за часів київської русі роль захисників у судах виконували рідні та приятелі сторін, «послуги», «видоки».

Професійна адвокатура в Україні сформувалася в період польсько-литовської доби. в судах, зокрема у великокняжих – господарських, а також гродських і земських судах, з'являється новий тип професійного юриста – «прокуратора», або «речника». до адвокатів пред'являлися великі вимоги. Ними могли бути чоловіки без будь-яких відхилень, повнолітні, християни, розумово та фізично дужі, світського стану. в даному визначення говорить про те, що лише чоловіки могли бути адвокатами, тобто в той період існувала гендерна нерівність. Жінки не мали права обіймати професії, які їм до душі, а саме стати адвокатом, так як це і є тема нашої доповіді.

чоловіки начебто застерегли для себе юридичну професію. так, у США, наприклад, першу жінку (якщо не брати вихідців з англії) було допущено до практики права, лише у 1869 р. Нею стала арабелла менсфілд зі штату айова. роком пізніше ада кіплі з чикаго стала першою жінкою, яка закінчила правничу школу. цікаво,

що того ж 1869 р. майра Бредвел, мабуть, раніше за менсфілд, склала кваліфікаційний іспит, але до практики її так не допустили. ця жінка була засновницею однієї з перших юридичних газет, дружиною юриста, на той час судді, а згодом – спікера легіслатури штату іллінойс. вона подала позов до штату й справу (Bradwell v. Illinois) розглядав вс сШа. «верховні судді» своєрідно «оберегли» жінку від кар'єри. суддя вс Бредлі, обґрунтовуючи рішення, відзначив: «цивільне право, як і сама природа, завжди визнавала істотну відмінність між відповідними сферами й долями чоловіка й жінки. чоловік є, чи повинен бути, захисником і оборонцем жінки. Природна й притаманна жіночій статі сором'язливість та хрупкість очевидно робить її непридатною для багатьох занять у соціальному житті...». ось таке обґрунтування (нині такого суддю мабуть звільнили б за порушення присяги.) Невдовзі позиція й самого штату, зокрема легіслатури, змінилася. Змінилося й законодавство (до речі, чоловік Бредвел на той час уже став спікером легіслатури.) відтак пані Бредвел у 1890 р. таки допустили до практики. Їй було 59 й попереду в неї було, лише 4 роки життя.

Нелегким був шлях першої жінки-адвоката в росії. уродженка Полтавщини катерина Флейшиц, закінчивши соробону й Петербурзький університет, у 1909 р. подала документи в адвокатуру й стала помічником присяжного повіреного. однак виступати в суді їй не дозволили. коли вона спробувала це зробити, прокурор запротестував й залишив судові засідання. суд визнав участь жінки у процесі можливою, однак міністр юстиції іван Щигловітов, який звернувся з цього приводу із запитом до сенату, роз'яснив, що «під особами, які закінчили юридичний факультет одного з університетів, і такими, що мають право бути адвокатами, розумілися в російському законі виключно особи чоловічої статі». тому катерину Флейшиц виключили з адвокатури. Згодом вона зайнялася науковою роботою й стала першим доктором юридичних наук у росії.

м. Бек — перша жінка-адвокат сШа, перша жінка, обрана до муніципальної ради (міської ради) детройта, перша жінка — президент ради і перша жінка — мер детройта. м. Бек призначила в раду опікунів першу жінку — афроамериканку, зробила значний внесок у справу збереження історичних архітектурних пам'яток, турбувалася про поліпшення санітарно-побутових умов проживання в детройті, розвивала молодіжний спорт, виступала за

розширення програм, що попереджають дитячі та юнацькі правопорушення м. Бек називали «борцем за свободу» за її невтомні зусилля привертати увагу міжнародної спільноти до становища українського та інших народів, які вимушені були жити в умовах тоталітарного комуністичного режиму в сср. детройтська громадськість називала її «Lady of First's» — «леді з Перших».

в минулому жінки почали свою боротьбу за право займатися адвокатською діяльністю. але на жаль в сучасному світі не все так просто. останнім часом спілку адвокатів україни очолюють лише жінки, це є однією з маленьких перемог прекрасної статті, але кожен день жінка адвокат може зустрічатися з проблемами не довіри до неї через гендерні упередження, які існують і досі. але юрист — це в першу чергу радник. і саме в цій сфері жінки-юристи можуть мати досить успішну кар'єру. інтуїція, вміння зосередитись на деталях, щоб досконально проаналізувати всю ситуацію, креативність, комунікабельність, чуйність до проблем окремої людини, все це лише допомагає їм ставати професіоналами.трапляється, що чоловіки-клієнти скептично ставляться до адвокатів-жінок. але, як кажуть, переконавшись, що вона — професіонал, досить швидко примирюються з тим, що професіонал — ще й жінка.

також жінки, які захотіли пов'язати своє життя з юридичною кар'єрою мають страх залишитися самотніми. але я вважаю, що чоловік, насамперед, створює сім'ю не з адвокатом, прокурором чи слідчим, а з коханою жінкою! все залежить від самої жінки, та від чоловіка, що поряд із нею. Навіть жінка-адвокат, слідчий чи прокурор все ж таки у подружньому житті перш за все повинна залишатись коханою жінкою, дружиною, матір'ю, а її чоловік не повинен забувати про це.

існують жінки, які говорять про те, що потрібно полегшити доступ до юридичної професії жінкам на законодавчому рівні, але ми прослідкували в даній роботі по прикладу чотирьох великих жінок-адвокатів, що можливо боротися за свою мрію і в часу, коли гендерні упередження існували яскравіше. в першу чергу потрібно змінювати ставлення до жінки-юриста в суспільстві, а лише потім приймати якісь рішення на законодавчому рівні. Незважаючи на той факт, що зараз дуже багато жінок мають дипломи про юридичну освіту, в суспільстві все ж таки переважає думка що успішний юрист — це чоловік. На законодавчому ж рівні, можливо слід закріпити обов'язкове пропорційне представництво жінок

в адвокатурі, правоохоронних органах, на державній службі. Наприклад, дуже важливо щоб жінка, яка стала жертвою насилля в сім'ї, мала змогу звернутись саме до жінки-адвоката, яка здатна її зрозуміти, заспокоїти, надавши цінні поради, моральну підтримку та фахову юридичну допомогу.